

ΠΡΩΤΟΔΙΑΚΟΝΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ Ι.Ν.ΚΟΙΜΗΣΕΩΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ & ΑΓ. ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΡΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΥ

ΠΡΩΤΟΔΙΑΚΟΝΟΣ

Σεπτέμβριος
2022

Έτος 11^ο - Τεύχος

120

Διεύθυνση:

Κοιμ. Θεοτόκου 11
14565 Άγ.Στέφανος

Τηλέφωνο:
210 8141919

site:

www.agios-stefanos.gr

email:

grammmateia

@agios-stefanos.gr

Fb:

Enoria Agiou Stefanou

Περιεχόμενα

Α) Έρμηνεία του
εξάψαλμου
(Μέρος Στ')

Β) Λειτουργική
ορολογία (ΜΓ' μέρος)

Γ) Τò Μέγα
Γερωνικόν

Δ) Άγιοι Τρόφιμος,
Σαββάτιος και
Δορυμέδων

Ε) Άκολουθίες μηνός

ΜΗΝ ΠΕΤΑΤΕ
ΤΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΜΑΣ

ΚΑΠΟΙΟΣ
ΑΛΛΟΣ
ΙΣΩΣ ΤΟ
ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ
ΓΙΑ ΝΑ ΤΟ
ΜΕΛΕΤΗΣΕΙ

Έπιμέλεια
Σύνταξη

π.Χρ.Θ.

Α) Γνωριμία με την Αγία Γραφή

«Μετά από την ανάγνωση τῶν Γραφῶν, νά ἀναγινώσκεις καί τούς θείους Πατέρες πού εἶναι ἐρμηνευτές τῶν Γραφῶν... διότι οἱ Πατέρες, ἀναπτύσσοντας τά κρυμμένα νοήματα τῶν Γραφῶν φωτίζουν τò νοῦ καί κάνουν νά γνωρίζεις ἐκεῖνα πού πρίν δέν γνωρίζες».

(Άγ.Νικοδήμου τοῦ Ἁγιορείτου, Συμβουλευτικόν Ἐγχειρίδιον)

Έρμηνεία τοῦ Ἐξαψάλμου

(+Ἱερεμία Φούντα, Μητροπολίτου Γόρτυνος καί Μεγαλουπόλεως)

Στ' ΜΕΡΟΣ

Οἱ νεφροί μου λοιπόν, λέγει ὁ ποιητής, «ἐπλήσθησαν ἐμπαιγμάτων», εἶναι γεμάτοι δηλαδή ἀπό πόνο καί ταλαιπωρία. Κατά τò ἄλλο κείμενο τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, τò Ἑβραϊκό, ὁ ποιητής λέγει ὅτι οἱ νεφροί του «εἶναι γεμάτοι ἀπό φωτιά». Αἰσθάνεται λοιπόν ὁ ποιητής μας τὰ νεφρά του νά καίγονται. Τόσο δέ δυνατό νοιώθει τόν πόνο αὐτό, ὥστε νομίζει ὅτι δέν θά ὑπάρχει πιά ἴαση καί θεραπεία γι' αὐτόν. «Οὐκ ἔστιν ἴασις ἐν τῇ σαρκί μου», λέγει (στίχ. 8β). Λόγω αὐτῆς τῆς καταστάσεώς του ὁ ποιητής, ὅπως μᾶς εἶπε προηγουμένως καί στόν στίχ. 7, εἶναι τελείως καταβεβλημένος καί τεταπεινωμένος. «Ἐκακώθην καί ἔταπεινώθην ἕως σφόδρα», λέγει (στίχ. 9α). Γι' αὐτό καί ἐκβάλλει δυνατή κραυγή καί στεναγμό μέσα ἀπό τήν καρδιά του. «Ὁρῶμην ἀπό στεναγμοῦ τῆς καρδίας μου», λέγει (στίχ. 9β). Ἄλλά τὰ λιοντάρια ὠρύνονται. Γι' αὐτό καί μερικοί ἐρμηνευτές ἐδῶ νομίζουν ὅτι τò ἀρχικό κείμενο τοῦ Ἑβραϊκοῦ μπορεῖ νά διορθωθεῖ καί νά ἀναγνώσουμε: «Ὁρῶμαι περισσότερο ἀπό τόν λέοντα».

Στό σημεῖο αὐτό ὁ ποιητής μας διακόπτει γιά λίγο τò θρῆνο του περιγράφοντας τήν κατάστασή του γιά νά πεῖ στό Θεό: «Κύριε, ἐναντίον σου πᾶσα ἡ ἐπιθυμία μου καί ὁ στεναγμός μου ἀπό σοῦ οὐκ ἀπεκρύβη» (στίχ. 10). Σάν νά τοῦ λέγει: Ξέρεις, Θεέ μου, τί ἐπιθυμῶ καί γιατί στεναίζω. Ἐπιθυμῶ τήν θεραπεία μου. Μετά ἀπό αὐτή τή μικρή διακοπή τῆς περιγραφῆς τῆς ἀσθενείας του στόν στίχ. 10 ὁ ποιητής μας ἐπανέρχεται στό θέμα του, στήν περιγραφή δηλαδή τῆς καταστάσεώς του, τήν ὁποία τώρα παριστᾶ πολύ τραγικά, σάν νά εἶναι ἐτοιμοθάνατος. Ὁ ἐτοιμοθάνατος παρουσιάζει ταχυπαλμία, ἐγκατάλειψη τῶν σωματικῶν του δυνάμεων καί ἀπώλεια τοῦ φωτός τῶν ὀφθαλμῶν του. «Ἡ καρδία μου ἐταράχθη - λέγει ὁ ποιητής μας - ἐγκατέλιπέ με ἡ ἰσχὺς μου καί τò φῶς τῶν ὀφθαλμῶν μου καί αὐτό οὐκ ἔστιν μετ' ἐμοῦ» (στίχ. 11).

Τελειώνει ἐδῶ ἡ περιγραφή τοῦ σωματικοῦ πάθους τοῦ ποιητοῦ μας καί ἀρχίζει ἀπό ἐδῶ καί κάτω νά περιγράψει τò ψυχικό του πάθος, τò ὁποῖο ἀσφαλῶς δέν εἶναι μικρότερο ἀπό τò σωματικό. Τò ψυχικό του πάθος εἶναι ἡ τελεία ἀδιαφορία καί ἡ ἐγκατάλειψη τῶν φίλων του καί τῶν συγγενῶν του!... Αὐτοί στέχονται μακριά, «ἀπό μακρόθεν», ὅπως λέγει ὁ ποιητής, καί δέν προστρέχουν σέ βοήθειά του. Αὐτό τόν πονᾷ τόν ποιητή μας καί λέγει τόν πόνο του στό Θεό: «Οἱ φίλοι μου - λέγει - καί οἱ πλησίον μου ἐξ ἐναντίας μου ἤγγισαν καί ἔστησαν καί οἱ ἐγγιστά μοι ἀπό μακρόθεν ἔστησαν» (στίχ. 12). Ἀπό τò «ἐξ ἐναντίας μου» θά μπορούσαμε νά ποῦμε ὅτι οἱ φίλοι καί συγγενεῖς τοῦ ποιητοῦ παρουσιάζονται καί ὡς ἐχθροί του, «ἐξ ἐναντίας» του. Ἄλλά μποροῦμε νά ποῦμε ὅτι μέ τή λέξη αὐτή θέλει νά δηλώσει ὁ ποιητής γενικά τò «μακράν» πού θά πεῖ παρακάτω. Γιατί ὅμως οἱ φίλοι του καί συγγενεῖς του τηροῦν τέτοια στάση ἀπέναντί του; Παραπάνω στόν στίχ. 6 ὁ ποιητής εἶπε ὅτι ἔχει τραύματα καί πληγές στό σῶμα του· πληγές πού σαπίζουν καί πυορροοῦν καί ἀποδίδουν δυσσομία, «προσώζεσαν» εἶπε. Πρόκειται λοιπόν γιά δερματική νόσο, πρόκειται μᾶλλον γιά λέπρα. Γι' αὐτό καί οἱ φίλοι του καί οἱ συγγενεῖς του δείχνουν τέτοια στάση σ' αὐτόν.

Συνεχίζεται...

Β) Γνωριμία με την Λειτουργική ζωή της Εκκλησίας μας

Λειτουργική όρολογία [κατ' αλφάβητον λειτουργικό λεξικό] (ΜΓ' μέρος)

Ν

Νηπιοβαπτισμός. (συνέχεια)

γ) Ἐμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι πιστεύουμε ὅτι στὸ ἔργο τῆς σωτηρίας καὶ ἀπολυτρώσεως ὁ ἄνθρωπος δὲν συμμετέχει μόνο διανοητικά (γιὰ νὰ ποῦμε ὅτι τὸ βρέφος «δὲν καταλαμβάνει»), ἀλλὰ ὀλοκληρωτικά, μὲ τὸ πνεῦμα καὶ μὲ τὴ σάρκα, μὲ τὴν ψυχὴ καὶ τὸ σῶμα. Ἔτσι καὶ τὸ σῶμα μας καὶ ὀλόκληρος ὁ ὀργανισμὸς μας παθαίνει μεταβολές καὶ ἀλλοιώσεις ὥστε νὰ εἴμαστε Ὀρθόδοξοι τόσο στὸ φρόνημα ὅσο καὶ βιολογικά, ὅπως ἀντίθετα ἡ αἴρεση διαστρεβλώνει καὶ τὴ σκέψη καὶ τὸν ἐγκέφαλο καὶ τὴν καρδιά καὶ μεταδίδεται ἀπὸ γενιὰ σὲ γενιὰ ὅπως κληρονομικὰ μεταδίδεται ὁ χαρακτήρας, οἱ τάσεις, ἡ ἐξωτερικὴ ὁμοιότητα κ.λπ.

Ἔτσι, κατανοοῦμε γιατί ὁ ἀπόστολος Παῦλος λέει: «*Τὰ τέχνα τῶν ἁγίων εἶναι ἅγια*»¹, διότι μετέχουν στὴ ρίζα καὶ στὴν παχύτητα τῆς «*καλλιελίου*»² στὴν πίστη ἀπὸ τὴν κοιλιὰ τῆς μητέρα τους, ὅπως ὁ Ἰωάννης ὁ Βαπτιστὴς ἄκουσε μὲ τὰ αὐτιά τῆς μητέρα του, σὲ ἡλικία ἑξὶ μηνῶν ἀπὸ τὴ σύλληψή του, τὸν χαιρετισμὸ τῆς Μητέρας τοῦ Κυρίου³.

δ) Ἔχουμε καὶ τὴν περίπτωσι τοῦ δεσμοφύλακα τῶν Φιλιππῶν ποὺ ἀναφέραμε καὶ προηγουμένως. Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τοῦ εἶπε: «*πίστευσον... καὶ σωθήσῃ σὺ καὶ ὁ οἶκος σου*»⁴. Θὰ τεθεῖ ἴσως ἡ ἐρώτησι, καὶ κυρίως ἀπὸ τοὺς ἐπηρεασμένους ἀπὸ τὴ Δύση: δὲν ἔχει σημασία ἡ ἀτομικὴ σωτηρία; Καὶ βέβαια ἔχει, μόνο δὲν εἶναι παρὰ κατάστασι ἀνάγκης, ὅταν ἐξ αἰτίας ἐπίμονης ἀπιστίας καὶ πεισματικῆς ἐναντιώσεως ἑνὸς μέλους, ἔρχεται ὁ Κύριος νὰ θέσει μάχαιρα καὶ διαίρεσι μετὰ πατέρα καὶ υἱοῦ, νύφης καὶ πεθερᾶς⁵. Στὸ φυσικὸ ὅμως σχέδι ὅταν δὲν ὑπάρχει ἐναντίωσι, ὁ Κύριος σώζει ὄχι μόνο τὸν πιστεύοντα ἀλλὰ καὶ τοὺς οἰκιακούς του. Καὶ ναὶ μὲν ὁ Ἀαρῶν διατάχθηκε νὰ μὴν κλάψει τὸν θάνατο τῶν ἀποστατῶν γιῶν του, καὶ ὁ προφήτης Ἰεζεκιὴλ λέει ὅτι «*Νῶε καὶ Ἰώβ καὶ Δανιὴλ δὲν ἤθελον δυνηθεῖ σῶσαι υἱὸν καὶ θυγατέρα*»⁶, ὅμως μὲ πόση μακροθυμία καὶ συγκατάβασι, ἐπειδὴ μόνο ὁ Νῶε βρέθηκε δίκαιος μπροστὰ στὸν Κύριον, διατάχθηκε νὰ μπεῖ στὴν κιβωτὸ μὲ τὴ γυναίκα του καὶ τοὺς γιούς του καὶ τὶς γυναῖκες τῶν γιῶν τοῦ⁷ καὶ οἱ ἄγγελοι τῆς καταστροφῆς στὰ Σόδομα βίαζαν τὸν Λὼτ λέγοντας: «*Εἰσί σοι ὡδε γαμβροὶ ἢ υἱοὶ ἢ θυγατέρες; Ἡ εἴτις σοὶ ἄλλος ἐστὶν ἐν τῇ πόλει, ἐξάγαγε ἐκ τοῦ τόπου τούτου· ὅτι ἡμεῖς ἀπολλυμεν τὸν τόπον τοῦτον*»⁸.

¹ Α' Κορ. ζ', 14.

² Ρωμ. ια' 24.

³ Λουκ. α' 41.

⁴ Πράξ. ιστ' 31.

⁵ Ματθ. ι' 34-36

⁶ Ἰεζ. ιδ' 14-18.

⁷ Γέν. ζ' 6-7.

⁸ Γέν. ιθ' 12-13

Στὸ σημεῖο αὐτὸ εἶναι σκόπιμο νὰ ἀναφερθεῖ πὺς ἡ Ἐκκλησία μᾶς κάνει πάντοτε διάκρισι μετὰξὺ Δόγματος καὶ Θεσμοῦ.

Δόγμα εἶναι ἡ διατύπωσι μιᾶς ἀλήθειας, μιᾶς διδασκαλίας ποὺ μᾶς παραδόθηκε ἀπὸ τὸ Χριστὸ καὶ τοὺς Ἀποστόλους διὰ μέσου τῶν Πατέρων καὶ τῆς Ἐκκλησίας ἡ ὁποία εἶναι «*στύλος καὶ ἑδραῖωμα τῆς ἀλήθειας*»⁹. Ὅσοι βρίσκονταν ἔξω ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία δὲν μᾶς δίνουν καμμιά ἐγγύησι ὅτι μᾶς μεταδίδουν πιστὰ καὶ ἀναλλοιώτὰ τα δόγματα ποὺ παραδόθηκε ἀπὸ τὸν Κύριον καὶ τοὺς Ἀποστόλους ἐγγράφως ἢ ἀγράφως.

Μερικὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ δόγματος εἶναι:

α) Τὸ δόγμα εἶναι μιὰ ζωντανὴ παράδοσι ἀπὸ τὸν πατέρα στὸν γιὸ καὶ δὲν εἶναι κατασκευάσμα τῆς Ἐκκλησίας ἢ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων. Οἱ Σύνοδοι κάναν ἀπλῶς μιὰ διατύπωσι τῆς Ἀλήθειας, ποὺ παραδόθηκε ἀπὸ τὸν Χριστὸ, μὲ ἀνθρώπινα λόγια καὶ ἐννοίες, καὶ ἔτσι μπῆκε μιὰ διαχωριστικὴ γραμμὴ μετὰξὺ ἀλήθειας καὶ πλάνης καὶ μετὰξὺ αὐτῶν ποὺ ὁμολογοῦν καὶ αὐτῶν ποὺ δὲν ὁμολογοῦν τὴν ἀλήθεια. Γι' αὐτὸ καὶ τὰ δόγματα λέγονται καὶ Σύμβολα. Τὸ δόγμα εἶναι τὸ Σύμβολο ποὺ διακρίνει ἕναν ἄνθρωπον ποὺ βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὴν ἐπιρροὴ τῆς ἀλήθειας, ἀπὸ ἕναν ἄλλον ποὺ δὲν βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὴν ἴδια ἐπιρροή.

β) Τὸ δόγμα εἶναι μιὰ παράστασι, ἕνα σχῆμα, ἕνα Σύμβολο. Δὲν προσδιορίζει τὸν ἀπροσδιόριστον Θεόν, δὲν καλουπώνει τὴν ἀλήθεια τὴν ὁποία ὁ νοῦς μᾶς ἀδυνατεῖ νὰ συλλάβει καὶ νὰ χωρέσει. Ἀπλῶς τὰ δόγματα εἶναι ὁ φράχτης ἐκείνος ποὺ θέτει τὴ διαχωριστικὴ γραμμὴ μετὰξὺ ἀλήθειας καὶ πλάνης. Μᾶς δείχνει πότε κανεὶς βρίσκεται στὴ μάνδρα τῆς Ἐκκλησίας καὶ πότε στὸ χωράφι τοῦ διαβόλου.

γ) Τὸ δόγμα εἶναι ἀμετάβλητον καὶ δὲν ἀλλάζει, δὲν μεταβάλλεται γιατί ἀναφέρεται στὸν ἀμετάβλητον στὴ φύσιν τοῦ Θεοῦ, ὁ ὅποιος παραμένει ὁ Αὐτός «*χθές, σήμερα, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας*»¹⁰. Δηλ. δὲν μπορεῖ νὰ πιστευεῖται ὁ Χριστὸς χθὲς μὲ δύο θελήσεις, σήμερα μὲ μιὰ κ.λπ.

δ) Τὸ δόγμα ἀφορᾷ τὴν Πίστιν καὶ τὴν Ὁμολογίαν τῆς Ἐκκλησίας. Ὅποιος δὲν ἔχει αὐτὴ τὴν Ὁμολογίαν καὶ ἂν παρθενεύει καὶ ἂν ἀσκητεῖ, καὶ ἂν κάνει θαύματα, καὶ ἂν εἶναι πρότυπο ἀρετῆς αὐτὸς δὲν εἶναι μέλος τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ. Εἶναι ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας, ἐπειδὴ δὲν ὁμολογεῖ, ὅτι πάντοτε ἡ Ἐκκλησία ὁμολόγησε καὶ ὁμολογεῖ.

⁹ Α' Τιμ. γ' 15

¹⁰ Ἐβρ. ιγ' 8

Γ) ΤΟ ΜΕΓΑ ΓΕΡΟΝΤΙΚΟΝ (ἄποσπᾶσματα)

ΤΟΜΟΣ Β' - ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ'

Διάφορες διηγήσεις πού μᾶς ἐνθαρρύνουν γιά τήν ὑπομονή

Ἐνας Γέροντας μόναζε στήν ἔρημο καί τὸ διάστημα πού περπατοῦσε γιά νά προμηθεύεται τὸ νερὸ ἦταν δώδεκα μίλια.

Κάποια φορὰ λοιπὸν πού πῆγε νά πάρει νερό, βαρέθηκε καί εἶπε: «*Τί χρειάζεται αὐτὸς ὁ κόπος; Θά ῥθω νά μείνω κοντὰ στό νερό*». Μόλις τὸ ἔπε αὐτό, στρέφει τὸ

κεφάλι καί βλέπει κάποιον νά τὸν ἀκολουθεῖ καί νά μετράει τὰ βήματά του. Τὸν ρωτᾷ εὐθύς: «*Ποιὸς εἶσαι ἐσύ;*» «*Ἄγγελος Κυρίου - τοῦ ἀπαντᾶ - σταλμένος νά μετρήσω τὰ βήματά σου γιά νά σοῦ δώσω τὸν μισθό σου*». Μόλις τ' ἀκουσε αὐτὸ ὁ Γέροντας, ἐνθαρρύνθηκε, ἔγινε προθυμότερος καί πῆγε ἄλλα πέντε μίλια πιὸ βαθιά στήν ἔρημο.

Ἦταν ἓνας Γέροντας στή Θηβαΐδα πού ἔμενε σ' ἓνα σπήλαιο καί εἶχε ἓναν ὑποτακτικὸ μαθητευόμενο. Συνήθιζε ὁ Γέροντας κάθε βράδυ νά τοῦ δίνει ὠφέλιμες συμβουλές καί μετὰ ἀπὸ τὴ νουθεσία, ἔκανε προσευχὴ καί τὸν ἔστελνε νά κοιμηθεῖ. Κάποτε συνέβη μερικοὶ εὐλαβεῖς λαϊκοί, ἐπειδὴ γνῶριζαν τὴ μεγάλη ἀσκησιὰ τοῦ Γέροντα, νά τοὺς ἐπισκεφθοῦν καί νά προσφέρουν σ' αὐτοὺς κάποιο φαγητὸ νά φᾶνε. Ἀφοῦ ἔφυγαν αὐτοί, κάθισε πάλι ὁ Γέροντας τὸ βραδάκι, ὅπως τὸ συνήθιζε, καί νουθετοῦσε τὸν ἀδελφὸ. Τὴν ὥρα ὅμως πού τοῦ μιλοῦσε, τὸν πῆρε ὁ ὕπνος. Καί ὁ ἀδελφὸς ἔμεινε κοντὰ του, ἕως ὅτου ξυπνήσει καί τοῦ κάνει τὴν εὐχὴ. Καθὼς λοιπὸν καθόταν πολλὴ ὥρα καί ὁ Γέροντας δὲν ξυπνοῦσε, ἐνοχλήθηκε ἀπὸ τοὺς λογισμοὺς του νά πάει νά κοιμηθεῖ χωρὶς νά τοῦ κάνει τὴν ἀπόλυση. Ἀλλὰ βίασε τὸν ἑαυτό του καί ἀντιστάθηκε στὸν λογισμὸ καί παρέμεινε. Πάλι ὅμως ἐνοχλήθηκε καί δὲν ἔφυγε. Κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ἐνοχλήθηκε ἑπτὰ φορές καί ἀντιστάθηκε στὸν λογισμὸ. Ἀργότερα, ἀφοῦ εἶχε προχωρήσει ἡ νύκτα, ξύπνησε ὁ Γέροντας καί τὸν βρῆκε νά κάθεται δίπλα του καί τοῦ λέει: «*Δεν ἔφυγες μέχρι αὐτὴ τὴν ὥρα;*» Κι ἐκεῖνος εἶπε: «*Ὁχι, ἀββά, γιατί δὲν μοῦ ἔκανες ἀπόλυση*». «*Καί γιατί - τὸν ρωτᾷ ὁ Γέροντας - δὲν μέ ξύπνησες;*» «*Δὲν τόλμησα - ἀπαντᾶ ὁ μαθητὴς - νά σέ σκουντήσω γιά νά μὴ σοῦ διακόψω τὸν ὕπνο*». Σηκώθηκαν εὐθύς, ἀρχισαν τὸν ὄρθρο καί ὅταν τελείωσε ἡ ἀκολουθία, ἀπέλυσε τὸν ἀδελφὸ ὁ Γέροντας. Καί τὴν ὥρα πού καθόταν μόνος, ἦρθε σέ ἔκσταση καί βλέπει κάποιον νά τοῦ δείχνει ἓναν τόπο λαμπρὸ στὸν ὁποῖο ὑπῆρχε ἓνας θρόνος καί ἐπάνω στὸν θρόνο ἦταν τοποθετημένα ἑπτὰ στεφάνια. Καί ρώτησε αὐτὸν πού τοῦ τὰ εἶδει: «*Τίνος εἶναι αὐτά;*» Κι ἐκεῖνος εἶπε: «*Τοῦ μαθητῆ σου. Τὸν τόπο καί τὸν θρόνο τοῦ τὰ χάρισε ὁ Θεὸς γιά τὴν ὑπακοή του. Καί τὰ ἑπτὰ στεφάνια τὰ κέρδισε αὐτὴ τὴ νύκτα*».

Δ) Γνωριμία με τοὺς Ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας μας

**Ἅγιοι Μάρτυρες Τρόφιμος, Σαββάτιος καὶ Δορυμέδων.
19 Σεπτεμβρίου.**

Στὸ Ἁγιολόγιο τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας ὑπάρχουν ἅγιοι πού δὲν εἶναι καί τόσο γνωστοὶ στοὺς πολλοὺς, καθὼς καί μερικοὶ ἐντελῶς ἄγνωστοι, παρὰ τὸ ὅτι δὲν ὑστεροῦν σὲ τίποτα ἀπὸ τοὺς περισσότερο γνωστοὺς ἁγίους. Συνήθως, δίδεται ἀπὸ τὴν πλειονότητα τῶν πιστῶν μεγαλύτερη βαρύτητα στὰ θαύματα πού ἔχουν σχέση μὲ σωματικὲς ἰάσεις καί αὐτὸς εἶναι προφανῶς ἓνας ἀπὸ τοὺς λόγους πού οἱ περισσότεροὶ γνωρίζουν κυρίως τὰ ὀνόματα τῶν ἁγίων ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὸ χάρισμα τῶν ἰαμάτων. Τὰ ὀνόματα τῶν περισσοτέρων Ἀποστόλων καί μεγάλων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας μας, οἱ ὁποῖοι ἀγωνίσθηκαν μὲ ὅλες τοὺς τὶς δυνάμεις καί συνέβαλαν τὰ μέγιστα στὸ νά ἐξαπλωθεῖ τὸ Εὐαγγέλιο σὲ ὅλη τὴν οἰκουμένη, στὸ νά παραμείνει ἀνόθευτη ἡ πίστη, καί νά διασωθεῖ ὁ ὀρθόδοξος τρόπος ζωῆς καί σωτηρίας, χωρὶς νά σημαίνει ὅτι δὲν ἐπιτελοῦν καί σωματικὲς ἰάσεις, παραμένουν ἄγνωστα στοὺς πολλοὺς καί σπάνια ἀκούονται.

Οἱ μάρτυρες Τρόφιμος, Σαββάτιος καί Δορυμέδων, ἀνήκουν στήν κατηγορία τῶν ἀγνώστων στοὺς πολλοὺς ἁγίων, ἔζησαν τοὺς πρώτους χριστιανικοὺς χρόνους καί μαρτύρησαν στήν Ἀντιόχεια.

Οἱ ἅγιοι Τρόφιμος καί Σαββάτιος βρέθηκαν κάποτε στήν Ἀντιόχεια, εἶδαν τὰ ὄργια πού γίνονταν πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνα καί τὰ ἀποδοκίμασαν δημοσίως, μὲ ἀποτέλεσμα νά συλληθοῦν καί νά ὀδηγηθοῦν στὸν εἰδωλολάτρη ἡγεμόνα Ἡλιοδώρο, ὁ ὁποῖος διέταξε νά μαστιγωθοῦν ἀνελέητα μὲ μαστίγια γεμάτα καρφιά. Οἱ σάρκες τοὺς κόβονταν κομμάτια καί τὸ αἷμα ἔρρεε σὰν ποτάμι, μὲ ἀποτέλεσμα ὁ Σαββάτιος νά ἀφήσει τὴν τελευταία του πνοή. Ὁ Τρόφιμος συνέχισε νά παραμένει ὀρθιος καί ὀδηγήθηκε σὲ σκληρότερο ἡγεμόνα, τὸν Περώνιο, ὁ ὁποῖος τὸν ἔγδαρε ζωντανὸ καί τὸν ἔρριξε μισοπεθαμένο στήν φυλακή. Ἐκεῖ στήν φυλακή τὸν ἐπισκέφθηκε κάποιος βουλευτὴς ὀνόματι Δορυμέδων, ὁ ὁποῖος εἶχε παρακολουθήσει τὰ βασανιστήρια τῶν μαρτύρων καί βλέποντας τὴν ὑπομονή, τὴν ἡρεμία καί τὴν ἀνεξικακία τοὺς πίστευσε στὸν Χριστὸ καί θέλησε νά συναντήσει τὸν ἅγιο Τρόφιμο καί νά συνομιλήσει μαζί του. Βγαίνοντας ἀπὸ τὴν φυλακή ὁ Δορυμέδων ὁμολόγησε τὴν πίστη του στὸν Χριστό, μὲ ἀποτέλεσμα νά βασανισθεῖ σκληρὰ καί νά ριχθεῖ μαζί μὲ τὸν ἅγιο Τρόφιμο στὰ ἄγρια θηρία, τὰ ὁποῖα ὅμως σεβάσθηκαν τοὺς μάρτυρες καί δὲν τοὺς πείραξαν καθόλου. Ἡ ἀρκούδα καί ἡ λεοπάρδαλη, παρὰ τὸ ὅτι ἦσαν πεινασμένες, πλησίασαν τοὺς μάρτυρες καί στάθηκαν στὰ πόδια τοὺς σὰν ἡμερὰ ἀρνάκια. Τότε, στάλθηκε ἐναντίον τοὺς καί ἓνα ἐξαγριωμένο ἀπὸ τὴν πείνα λιοντάρι, τὸ ὁποῖο ὅμως συμπεριφέρθηκε κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο μὲ τὰ δύο προηγούμενα θηρία. Ὅταν εἶδε τὴν συμπεριφορὰ τῶν θηρίων ὁ εἰδωλολάτρης ἡγεμόνας, ἐξαγριώθηκε περισσότερο ἀπὸ αὐτὰ καί ἔδωσε ἐντολή νά τοὺς ἀποκεφαλίσουν. Καί μὲ τὸν τρόπον αὐτὸ οἱ μάρτυρες παρέδωσαν τὴν ἁγία ψυχὴ τοὺς «εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος».

Ε) Προγραμμα Ακολουθιών Σεπτεμβριού 2022

Κυριακή	Δευτέρα	Τρίτη	Τετάρτη	Πέμπτη	Παρασκευή	Σάββατο
	Το μυστήριο τῆς ι. εξομολογήσεως θα τελεσθεῖ στις 6 και 20 / 9 ἀπὸ τις 6.30 μ.μ.	Ἀπὸ τὴν Παρασκευὴ 16 Σεπτεμβρίου καὶ ὥρα 6 μμ, ἀρχίζουν οἱ ἑβδομαδιαῖες ὁμιλίες ποῦ θὰ συνεχίσουν τὴν ἐρμηνεία στὸ βιβλίο τῶν Πράξεων τῶν Ἀποστόλων. Οἱ ὁμιλίες θὰ γίνονται στὸ Μουσεῖο τῆς Ἑνορίας μας.		1 ΑΡΧΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ ᾽Ορθρος, Ἁγιασμός & Θ.Λειτουργία 6.50 π.μ.		3 Ἑσπερινὸς Κυριακῆς 6.00 μ.μ.
4 ΚΥΡΙΑΚΗ ΙΒ' Ματθαίου ᾽Ορθρος & Θ.Λειτουργία 6.40 π.μ.	5 Ἑσπερινὸς Ἀρχαγγέλου 6.00 μ.μ.		7 Μ. Ἑσπερινὸς Παναγίας 6.00 μ.μ.	8 ΓΕΝΝΗΣΙΟ ΤΗΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ ᾽Ορθρος Θ.Λειτουργία 6.50 π.μ.		10 Ἑσπερινὸς Κυριακῆς 6.00 μ.μ.
11 ΚΥΡΙΑΚΗ πρὸ τῆς Ἑψώσεως ᾽Ορθρος & Θ.Λειτουργία 6.40 π.μ.	12 Ἑσπερινὸς 6.00 μ.μ.	13 Μ. Ἑσπερινὸς τιμίου Σταυροῦ 6.00 μ.μ.	14 ΥΨΩΣΗ ΤΙΜΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ ᾽Ορθρος & Θ.Λειτουργία 6.50 π.μ. *** Ἑσπερινὸς Ἁγίου & Χαιρετισμοὶ Τ. Σταυροῦ 6.00 μ.μ.	15 Εὔρεση λειψάνων Ἁγ. Στεφάνου ᾽Ορθρος & Θ.Λειτουργία 6.50 π.μ.	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ <i>Στὴν αὐριανὴ</i> <i>λειτουργία μποροῦν</i> <i>ὅσοι θελοῦν νὰ</i> <i>προσφέρουν</i> <i>κόλλυβα γιὰ τοὺς</i> <i>οἰκείους τους</i>	17 Ἁγ. Σοφίας καὶ τῶν τέκνων ᾽Ορθρος & Θ.Λειτουργία (κοινὸ μνημόσυνο) 6.50 π.μ. <i>Κοιμητηριακὸ</i> <i>Παρεκκλήσιο</i> <i>Ἁγ. Βαρβάρας</i> *** Ἑσπερινὸς Κυριακῆς 6.00 μ.μ.
18 ΚΥΡΙΑΚΗ μετὰ τὴν Ἑψώση ᾽Ορθρος & Θ.Λειτουργία 6.40 π.μ.	19 Ἑσπερινὸς 6.00 μ.μ.	20 Ἁγ. Εὐσταθίου (ΑΝΑΜΝΗΣΗ ΕΓΚΑΙΝΙΩΝ ΝΑΟΥ) ᾽Ορθρος & Θ.Λειτουργία 6.50 π.μ.	ΚΑΤΗΧΗΤΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ <u>Ἑγγραφές ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου</u> ΒΟΗΘΗΣΤΕ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΑΣ ΝΑ ΑΓΑΠΗΣΟΥΝ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ Ἡ εὐθύνη μας ὡς γονέων μεγάλη γιὰ νὰ ἀδιαφοροῦμε		23 ΑΓΡΥΠΝΙΑ ΠΑΝΑΓΙΑΣ 8.30 μ.μ.	24 Παναγίας Μυρτιδιωτίσης & Ἁγ. Σιλουανοῦ *** Ἑσπερινὸς Κυριακῆς 6.00 μ.μ.
25 ΚΥΡΙΑΚΗ Α' Λουκᾶ ᾽Ορθρος & Θ.Λειτουργία 6.40 π.μ.	26 Ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ᾽Ορθρος & Θ.Λειτουργία 6.50 π.μ.			 ΜΟΥΣΕΙΟ ΕΝΟΡΙΑΣ ΑΓΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ Ἄνοικτὸ κάθε Παρασκευὴ 5.30-7.30 μ.μ. καὶ τὶς Κυριακὲς μετὰ τὴν Θεία Λειτουργία		